Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 159. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го СЕРПНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 24, 1982 No. 159. VOL. LXXXIX.

БЕНЕФІС ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ ВІДБУДЕТЬСЯ В ІСТОРИРЧНО-ПАМ'ЯТКОВІМ ДОМІ

Віра Ґолдман і інж. Володимир Назаревич біля брами УІА

Ню Йорк, Н.Й. (УІА — Пресова Служба). — Коли інж. Володимир Назаревич, віцепрезидент Українського Інституту Америки телефонував до Віри і Роберта Ґолдманів і просив їх взяти активну участь у діяльності Інституту, він не знав яку відповідь отримає.

Ґолдмани є членами УІА і в 1970-их роках вони активно співпрацювали з Інститутом. У висліді цієї телефонічної розмови появилось запрошення такогож змісту:

„Віра і Роберт Ґолдмани мають шану запросити Вас на літню зустріч-бенефіс в суботу, 11-го вересня, від 1-ої до 5-ої години по полудні у їхньому істотично-пам'ятковому домі з ХУІІІ століття у Іст Гемптоні, на Лонґ Айленді, Н.Й. Вступ від особи 50 дол., які можна відтягнути від доходового податку. Дохід з бенефісу призначений на Український Інститут Америки. Присутні втішатимуться добірними напитками, багатим буфетом з захоплюючою програмою і цікавими гостями".

Відбулось кілька зустрічей. Створився Комітет цієї бенефісової імпрези у такому складі: Віра і Роберт Ґолдмани, Франціска і В. Назаревичі, інж. Марія Гончаренко, секретарка Інституту, Андрій Добрянський, адміністративний директор Інституту, Юрій Мартинюк, заступник голови Комісії громадських зв'язків УІА, Ірена Стецура та Ґоґо Слупчинський.

— „Я уважаю, що українці повинні бути дуже щасливими, маючи цей пишний будинок Інституту у важливій дільниці міста Ню Йорку серед музеїв і мистецьких ґалерій. Ми мусимо добитись повного визнання серед американської громади, маючи почуття власної гідности", — сказала Віра Ґолдман у розмові.

Віра рішила співпрацювати з Українським Інститутом Америки тому, що вона та її чоловік Роберт, президент комерційної фінансової компанії в Манґеттені, розуміють значіння національної свідомости.

Віра — українка з походження. Її батьки Кароліна і Роман Гладуни прибули до Рочестеру, Н.Й., із Західної України зараз після Першої світової війни. Вона закінчила українську католицьку школу ім. св. Йосафата й брала активну участь у парафіяльних організаціях.

Роберт, діди якого прибули з Польщі, жидівського походження. Обоє Ґолдмами присвячують свій вільний час українським і жидівським організаціям з метою обзнайомлення інших з цими двома етнічними групами.

Тому одна з їх улюблених справ, це — Український Науковий Інститут при Гарвардському Університеті, для якого вони організували прийняття-бенефіс у 1973 році. Маючи досвід у влаштовуванні таких добродійних імпрез, вереснева зустріч матиме напевно великий успіх. Число учасників на ній обмежене до 125 осіб. Гості зможуть оглянути історичний будинок, який належав гончареві оли-

(Продовження на стор. 4)

ЧОТИРИ ОКРУГИ В НЮ ДЖЕРЗІ ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ДЕНЬ УНС

Джерзі Сити, Н.Дж. (с.г.). — В серпні цього року минає 12 років від часу, коли заходом Управ чотирьох Округ УНС в Ню Джерзі, а саме Нюарку, Джерзі Сиrі, Перт Амбою і Пассейку, 1971 року відбувся перший Стейтовий Союзовий День УНС на посілості Українського села в Бавнд Бруку.

Тому що цей перший Союзовий День був незвичайно успішним, бо понад 1,500 союзовців з'їхались з різних місцевостей і сусідніх стейтів, то Управи згаданих Округ вирішили влаштовувати такі свята-зустрічі кожного року. Завданням таких зустрічів є в першу чергу пропаґувати добре ім'я Українського Народного Союзу, а також вшанувати союзових працівників-піонерів, які довголітньою працею збагачували Союз новими членами.

Цьогорічний 12-ий традиційний День УНС в Ню Джерзі відбудеться в неділю, 29-го серпня ц.р., в Українському селі в Бавнд Бруку заходом святочного Комітету, який очолює голова Нюаркської Округи Юліян Баранюк, а заступниками є голови Округ: Джерзі Сити — Володимир Білик, Перт Амбою — Михайло Захарко і Пассейку — Іван Хомко.

Комітет подбав про багату мистецьку і розвагову програму. В першу чергу відбудеться концерт, присвячений УНСоюзові, під час якого будуть виконані сучасні народні українські пісні, гуморески, ліричні поезії, скетчі та інструментальна музика. Виконавцями будуть: Ліна Белюць, Леонід Вербицький, Олексій Журба і Борис Весляр. Керівником мистецької програми є Л. Белюць, бувша артистка театру в Чернівцях, Україна.

Буде відзначення союзових піонерів чотирьох Округ, як також буде виграша цінних експонатів. Також заходом Окружних Комітетів батьки дітей у віці до 15-го року життя зможуть набути для них забезпечення в УНСоюзі, за яке належність в першому році покриє Союз.

Комітет подбав і про це, що діятиме кухня з традиційними українськими стравами, а для спрагнених будуть гарячі і зимні напитки. Для танцюючих буде забава при звуках оркестри „Звуки України" Володимира Осередчука.

До участи в цьому традиційному Дні УНС голова Комітету Ю.Баранюк в імені чотирьох Округ запрошує все союзове членство і всіх земляків стейту Ню Джерзі, а також сусідні Округи стейтів Ню Йорку і Пенсильванії. Також радо будуть вітати членство і представників Українського Братського Союзу, Українців Католиків „Провидіння" і Української Народної Помочі.

Участь в святі візьмуть Томас Кейн, губернатор стейту Ню Джерзі, і Джералд МекКен, мейор Джерзі Сити, як також члени Екзекутивного Комітету і інші члени Головного Уряду УН Союзу.

ВАСИЛЬ БІЛЯК НАРІКАЄ

Прага, Чехо-Словаччина. — В газеті „Руде Право", органі чехо-словацьких комуністів, появилася стаття одого з лідерів тієї Компартії Василя Біляка, який не тільки нарікає на брак дисципліни і байдужости серед членства, але дораджує керівництву зробити щось в цьому напрямі, а якщо потрібно провести чистку, щоб позбутися з партії тих елементів, які пішли до неї зі шкурних мотивів, щоб отримати вигідніші і краще платні позиції.

Політичні спостерігачі звертаюрь увагу, що чехословацьких лідерів вже віддавна тривожить думка про занепад моралі серед загалу членства, яке пересякло перекупством, наживою, персональними амбіціями, грошелюбсвтом тощо. В.Біляк, який, як відомо, є членом Президії Політбюра у згаданій газеті пише, що „деякі члени Компартії чомусь уважають, що заклик керівництва до дисципліни є порушенням принципів соціялістичного гуманізму. Ні, товариші, це є вимоою часу, бо в інакшому випадку ми знову повернемось до капіталістичної системи і застою думки в нашій державі".

Чехо-словацькі засоби масової інформації з турботою інформують про спад авторитету Компартії і підміну ентузіязму „голим формалізмом". Розклад Комуністичної партії Чехо-Словаччини особливо разючий, — кажуть аналітики, — бо ще донедавна членство тієї партії було найбільш енергійне, ініціятивне і ставилось як зразок для інших компартій світу.

Після того, коли під гусеницями совєтських танків загинула так звана „празька весна", керівники Компартії провели масову чистку і викинули, чи тимчасово позбавили членства понад пів мільйона активних осіб, а на їх місце прийняли 700,000 нових членів, які сьогодні становлять 40 відсотків членства всієї Компартії. У висліді цієї „трансформації" прийшов занепад моралі серед членства і спад віри в комуністичні ідеї, що загально помітне також серед широкого загалу чехо-словацького народу. Західні аналітики думають, що при наймні одна п'ята частина чехо-словаків „заражена (на думку комуністичних лідерів) релігійними пересудами", а ще більше число населення підтримує „буржуазно-ліберальні тенденції, лже-демократії і пацифізму".

Соціолог Любомир Вашек, керівник бюра, яке займається встановленням громадської опінії в багатьох державних справах, пише, що „в нашій країні є багато осіб, які плекають ліберально-безпринципові ідеї, затримують розвиток держави і під видом демократії і нібито добрих відносин між людьми, сіють ворожі ідеї серед спільноти". Не зважаючи на страх і репресії, багато людей в Чехо-Словаччині відкрито критикують політику Комуністичної партії.

„АМЕРИКАНСЬКИЙ БОЙКОТ — ПОЛІТИЧНА ПОМИЛКА"

Київ. — Під таким голосним заголовком газета „Молодь України", орган Центрального Комітету ЛКСМ (комсомолу) помістила довшу інформацію, побудована на цитатах західньоевропейської преси, яка опрокидує американське застереження і накладене президентом Роналдом Реґеном ембарґо на вивіз технології до Совєтського Союзу, призначеної для будови газопроводу із Сибіру до Західньої Европи. У совєтській інформації ані словом не згадується про те, що Президент ЗСА говорив тільки про ті компанії в Західній Европі, які працюють на американських ліцензіях.

За основу для написання цієї інформації послужили совєтській газеті чотири статті написані у східньо і західньоевропейських газетах: „Ноєс Дойчлянд", „Воxенпост" (Східня комуністична Німеччина); „Унзере Цайт" — Західня Німеччина і „Морнінґ Стар" — Велика Британія.

За інформаціями совєтського міністра будівництва Боріса Щербіна, перших 300 кілометрів траси газопроводу вже готові. Він розповів, що на трасі будови знаходяться сьогодні 58 механізованих комплексних бриґад і кожна з них прокладає в середньому по одному кілометрові газопроводу в день. Згаданий міністер також повідомив, що турбіни, які спочастку Совєтський Союз мав намір закупити за кордоном, сьогодні вже розроблено совєтськими спеціялістами.

Покликаючись на звідомлення згаданих газет, „Молодь України" пише, що „якби бойкот американської адміністрації президента Р.Реґена досяг мети, то безробітними стали б не тільки тисячі робітників затруднених у виробі технології потрібної для будови газопроводу, але також потерплять їхні родини." Газета думає, що таким рішенням Америка „позбавляє суверенітету у вирішуванні економічних проблем багато країн Західньої Европи". Союзники ЗСА, — сказано далі у звідомленні совєтської газети, — зокрема Західня Німеччина, Франція і Велика Британія були „зашоковані" таким потягненням Вашинґтону. У відповідь на це була і їхня відповідна реакція, яку також докладно переповідає газета.

Біля цієї інформації в рамках поміщені дані щодо видобутку природного газу у світі. Совєтський Союз у цій табелі займає друге місце після ЗСА. Він видобуває 548 більйонів кубічних метрів щороку.

У світі

КИТАЙСЬКИЙ СУД ЗАСУДИВ НА СМЕРТЬ п'ятьох захоплювачів пасажирського літака які намагалися змусити пілота скерувати лет на Тайван. Усіх п'ятвох коротко після винесення вироку розстріляно публічно у Шанхаї, правдоподібно для того, щоб перестерегти також інших китайців перед таким кроком. Китайське пресове аґентство Гсінгуа поінформувало, що всі підсудні призналися до вини і просили помилування. Під час їхнього невдалого акту перехоплювання, обслуга і деякі пасажири перемогли силою перехоплювачів і збили їх до крови, так, що опісля ходили навіть поголоски, що обслуга літака віддала в руки поліції тільки тіла забитих „злочинців". Опісля показалось, що вони були тільки непритомні.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У ТОРОНТО ЗАГОРІВСЯ 37-поверховий готель і у вогні загинула одна особа, а декілька були поранені і їх перевезено до найближчого шпиталю. Вогонь розпочався на 18-му поверсі і перекинувся на інші поверхи. Багатьох мешканців врятувала пожежна сторожа, інших забирали з даху готелю поліційні гелікоптери. Після трьох годин пожежникам вдалося погасити вогонь, який наробив чимало шкоди. До 14-го поверху будинку це готелеві кімнати, а вище вгору готель вже перероблений на приватні помешкання, у яких живуть родини дуже часто з малими дітьми. Ніхто однак з дітей не постраждав.

РЕЧНИК МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ ПІВДЕННОЇ Кореї заявив, що з Північної, комуністичної Кореї вдалося втекти на волю 20-річному Лі Гон Ю, який перепливши на маленькому човні ріку, попросив південнокорейський уряд надати йому право політичного азилю. З Північної Кореї є дуже тяжко втекти, кажуть політичні спостерігачі, бо кордон між Північною і Південною частинами є так сильно обкладений військом і всякими іншими перешкодами, включно до собак і електронних апаратів, що втеча з комуністичного „раю" є дійсно неможливою, або справжнім геройством.

У ВАРШАВІ ПОЛІЦІЯ І ВІЙСЬКОВІ ВІДДІЛИ знову мусіли розганяти демонстрантів, які зібралися на площі перемоги, щоб здвигнути хрест з квітів, який вона вважають символом спротиву польського народу проти військової хунти ген. Войцєха Ярузельского. Також стало відомо, що уряд В.Ярузельского зарядив воєвідським речникам не допускати до більших демонстрацій чи маніфестацій, які можуть легко перетворюватись в антиурядові виступи. Як відомо, підпільна профспілка „Солідарність" закликає польський нарід відзначити другу річницю „Солідарности" демонстраціями в дні 31-го серпня. Обидві сторони — „Солідарність" і Військова рада національного спасіння, підготовляються кожний по своєму, до цього відзначення.

ПРЕСОВІ АҐЕНТСТВА ІНФОРМУЮТЬ, ЩО афганські повстанці, члени Фронту для визволення Афганістану з-під совєтської окупації, знову напали на совєтські інсталяції в Кабулі, столиці Афганістану, зосередивши вогонь на совєтську амбасаду і склади амуніції на передмісті столиці. У середмісті повстанці зірвали в повітря тягаровий автомобіль совєтського виробу і обкидали гранатами групу совєтських і афганських урядових вояків. Політичні спостерігачі думають, що відновлені атаки повстанців тісно пов'язані з урядовою акцією набору нових призовників до армії, яких до касарень доставляють силою совєтські вояки.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ВІЙСЬКОВОЇ фльоти ЗСА Джан Ліман, виступаючи в журналістичному клюбі в Токіо, заявив, що Японія повинна змінити своє дотеперішнє становище у відношенні до військових бльоків, бо в теперішній ситуації совєтської загрози збройні сили ЗСА не зможуть її ефективно оборонити у випадку потреби. Ліман надіється, що японський уряд приме постанову про розбудову воєнно-морскої сили Японії, яка мала б велике завдання охороняти Японію на широких морських просторах. В самій Японії також збільшується тенденція розбудовувати свою військову силу і не рахувати тільки на допомогу інших.

ПВО ЗАЛИШАЄ БЕЙРУТ

Бейрут, Ливан. — В суботу, 21-го серпня ц.р., розпочалась евакуація великої військової частини в числі біля 16-ти тисяч бійців Палестинської Визвольної Орґанізації і допоміжного персоналу з обложеного залізним кільцем — танками, панцерними автомобілями, ракетами, гарматами, скорострільними гніздами, морською фльотою і летунством — міста Бейруту, столиці Ливану.

Ісход палестинців розпочався у наслідок затяжних переговорів між американським висланником на Близький Схід Филипом Габібом, який ввесь час стояв у тісному зв'язку з президентом Роналдом Реґеном і Державним департаментом, ізраїльським урядом, головним командуванням ПВО і урядом Ливану, який посередничав між Габібом і Ясіром Арафатом, лідером ПВО.

Перші частини бійців ПВО, одягнені у зелені військові уніформи з чорними беретами на голові, залишили Бейрут в суботу по полудні і кораблем були перевезені на Кипр, а звідтіля, майже без затримки, переїхали зачартерованими літаками до Йорданії. На Кипрі вони мусіли здати автоматичну зброю, залишаючи при собі тільки пістолі. Вони, однак, разом зі сброєю не здали своєї віри у перемогу їхньої правди, здобуття належних кожному народові прав на самовизначення і незалежність. „Ми продовжуватимемо боротьбу проти Ізраїля де тільки ми не жили б і не зважаючи на те серед яких умовин нам прийдеться працювати", — завив речник першої групи на Кипрі через голосник перед відлетом літаків.

З'єднані Стейти Америки заплатили 15,000 долярів, щоб найняти кипрський транспортовий корабель, що зайнявся перевозом першої групи бійців ПВО. В Йорданії, король Гуссейн зі своїм почотом і багато інших офіційних чинників та велика товпа прихильників ПВО, вітали бійців ПВО як героїв. Гуссейн, не зважаючи на його раніші непорозуміння і клопоти з палестинцями, висловився похвально про бійців ПВО, які, на його думку, гідно обороняли честь свого народу і ті принципи за які вони змагаються.

В неділю, 22-го серпня, ненадійно для всіх, ізраїльські кораблі заблькували пристань в Бейруті і здержали процес евакуації на кільканадцять годин. Виявилось, що разом з особистою зброєюю, палестинці заладували на кипрійський корабель кільканадцять джіпів і деяку тяжчу зброю. Щойно після інтервенції американських чинників, які приобіцяли ізраїльцям, що джіпи і тяжка зброя будуть зняті з корабля ще перед висадкою бійців ПВО на сушу, евакуація продовжувалась, а ізраїльці зняли морську бльокаду.

На думку політичних і військових спостерігачів, дуже неспокійно і підозріло поводиться ввесь час міністер оборони Ізраїля Арієль Шарон, який особисто часто приїжджає до Бейруту, щоб наглядати за виселенням бійців Арафата, чи як він їх називає, „палестинських терористів". На думку Шарона, палестинці переможені ізраїльською зрброєю і їхня роля у боротьбі вже закінчена. „Терористи втратили своє царство терору", — заявив Шарон кореспондентам. При тому він висловив думку, що Сирія тепер стоїть перед великою проблемою. Столиця Сирії Дамаск, — заявив Шарон, — є в засягу ізраїльського артилерійського вогню. Немає сумніву, кажуть політичні спостерігачі, що Шарон натякав на евакуацію сирійських військових частин з долини Бекаа, бо в іншому випадку вони будуть змушені прийняти бій з ізраїльською армією.

Переможцем у цьому змаганні все ще залишається в думках багатьох людей Ф. Габіб, син дрібного бизнесмена ливанського походження, народжений в Брукліні, Н.Й., і вихований серед переважаючої жидівської групи на Бенсонгирст. Він фізично слабий, але послідовний та впертий у своїй праці, і цим двом прикметам треба завдячувати його дипломатичні успіхи.

В Америці

НЕМА ТО, ЯК В АМЕРИКАНСЬКІЙ ТЮРМІ! — цей захоплений вигук, що його можна завжди почути, коли досліджують різниці поміж умовами утримання в'язнів у цій країні і, наприклад, — в СССР, знову дістав „міцний підмурівок". Виявилося, що підроблені стодолярові банкоти, які у деякій кількості появилися на „чорному ринку" у Ричмонді й околиці, виробляються у Вірджінській стейтовій в'язниці. Їх друкують таки самі в'язні у „друкарській майстерні". Тепер Американська секретна служба веде слідство у цій справі і тим часом виявлено, що один або більше друкарів, які сидять у цій інституції, замішані в справу, яка „включає в себе людей всередині тюрми і поза тюремною системою".

ЖІНКИ, ЯКІ КАНДИДУЮТЬ ДО КОНҐРЕСУ, можуть дістати грошову допомогу для своєї виборчої кампанії від відомого Комітету політичної акції, який має цього виборчого часу видати 200,000 долярів готівкою і 200,000 долярів умовних, за добровільні години праці для помічників виборчих кампаній, на жінок-кандидаток — республіканок і демократок, під гаслом „Чоловіки керують Америкою". Тож жінкам-кандидаткам до Конгресу треба допомогти, бо вони не можуть так легко, як чоловіки, роздобувати собі фонди на виборчу кампанію. Комітети політичної акції засновані вісім років тому. Вони збирають гроші переважно через пошту.

ВСІ ПЕРСОНАЖІ ВОЛТ ДІСНІ — УЛЮБЛЕНЦІ дітей вже трьох поколінь американців і загально в світі: Мікі Мавс, Мінні Мавс, Доналд Дак, Ґуфі і всі їхні друзі, щоб поліпшити собі умови праці, приєдналися до юнійного членства, вступивши в Юнію „тімстерів" у четвер, 19-го серпня. Це 97 акторів і акторок, які у відповідних одягах виконували ролі з славетних мультиплікатів Волт Дісні у „Волт Дісні Ворлд". Голосами 45 до 41 вони стали членами юнії, а 11 інших артистів стрималися від голосування.

ДВОТИЖНЕВЕ СВЯТО МОЛОДІ НА СОЮЗІВЦІ УСПІШНО ЗАКІНЧИЛОСЯ

Союзівка. (М.К.). — Святкування Молодечого Фестивалю, тут, на Оселі Українського Народного Союзу, успішно відбувалося два перші тижні місяця серпня заходами Відділу Братської діяльности на чолі з Мартою Кордубою. Розпочалися ці святування дитячими програмами, далі перейшли на підлітків, щоб закінчити великим заанґажуванням взагалі української молоді у Фестиваль.

Ціллю і завданням Молодечого Фестивалю було дати поле попису для молодих талановитих українок і українців з різних ділянок української культури. Протягом двох тижнів тут були концерти, ціла серія симпозіюмів, виставок, лекцій та прерізних товариських імпрез.

Заключні програми Фестивалю Молоді відбулися в кінець тижня від 13-го до 15-го серпня. В п'ятницю увечорі сопрано Олена Геймур, яка нещодавно увійшла до складу Подорожуючої компанії Нюйоркської міської опери, дала тут свій концерт під акомпаньямент піяністки Ірини Пелех. Вона співала твори Ліста, Паґаніні, Косенка, Ревуцького і Лисенка. Конферансьє вечора вела Галя Левунь. Після концерту оркестру Союзівки скріпили своїми талантами музиканти, які пописувалися своїм вмінням протягом Молодечого Фестивалю. Молодь до ранку танцювала під звуки рідних мелодій „під зоряним небом Союзівки", — як це прийнято в нас висловлюватися.

Лариса Мартинюк біля її двох картин
(фота: Орися Ганушевська)

У суботній програмі дует модерних танцюристів — Нуся Мартинюк і Картер МекАдамс, вивів на сцені сучасні інтерпретації традиційних українських танців. Пара хореографів показала також своє мистецтво у власній композиції — оригінальному танечному зображенні „Темних Форм".

Співачка Оксана Тромса і музика Алек Худолій, як часто перед тим, втішалися оплесками глядачів за їх виступи, які вже стали інтеґральною частиною вечорів Оселі. Обоє цих артистів наспівали і наґрали нещодавно свої нові платівки, які можна було набути тут же.

Для любителів і знавців поважної музики тут був виступ-дебют піяністки Віри Павляк, яка закінчує музичні студії ступенем маґістра у відомій музичній школі Манґеттену з вишука-

(Продовження на стор. 4)

В справі Альманаха

З уваги на поважні кошти видання Альманаха та на велике підвищення поштових оплат, як теж, щоб заощадити зайвого труду та видатку тим, які досі Альманах повертали, інформуємо, що Альманах УНС на 1983 рік буде друкований в обмеженій кількості. Цей Альманах будемо висилати передплатникам, які вже зголосили нам бажання його отримати, та всім, що у найшвидшому часі його замовлять, висилаючи до Адміністрації „Свободи" свою точну адресу.

Ціна Альманаха залишається в сумі — 8 долярів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to: "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Статті і дописи підписані авторами не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Новий іміґраційний закон

Якщо Палата Репрезентантів ухвалить новий іміґраційний закон схвалений уже Сенатом, то 97-ий Конґрес увійде в історію ЗСА. Однак час наглить, бо в Палаті, до часу відходу Конґресу на вакації, залишилося тільки 20 законодавчих днів. Досі Конґрес був зайнятий довгими дебатами про бюджет, зменшення видатків та підвишку податків тощо, і тому Палата не могла дійти до справи еміґраційного законопроєкту.

Історичність того нового іміґраційного закону полягає передусім в його принципі, цей бо закон рекомендує „відкриті двері" для іміґрації, як теж і „закриті задні двері" нелеґальній іміґрації.

Америка потребує нового допливу іміґрації, як із гуманних, так із економічних причин: існує бо потреба для поєднання родин, як теж потрібно нових іміґрантів із новими талантами і новим званням, щоб в американський народ влити новий, освіжуючий дух та енерґію. Але нестримний наплив іміґрантів „задніми дверми" викликує і поширює переполох серед американського народу, і тому тут і там відзиваються голоси про конечність припинення іміґрації взагалі.

Тим самим Сенат заслуговує на похвалу і підтримку за ухвалу цього нового законопроєкту, який вповні забезпечує доплив леґальної іміґрації та рекомендує ряд санкцій проти нелеґальних іміґрантів. Однією із метод, що її застосовують проти нелеґальної іміґрації, це виелімінування економічних приваб — заробітних платень в Америці — для мешканців бідніших країн.

Тому цей закон, званий „законом Симпсона-Маззолі", рекомендує певні санкції на працедавців за приймання нелеґальних іміґрантів на роботу. Ця клявзуля — як цього можна сподіватися, — не є ідеальною, і тому еспансько-американські організації, тобто мехіканські і пуерторіканські групи, висловлюють сумніви і побоювання. Члени тих організацій чи груп твердять, що багато американських підприємців відмовляється приймати „еспано-пуерторіканців" без огляду, чи вони — леґальні чи нелеґальні іміґранти. Тим самим, урядові аґенції мусять перевірювати випадки расової дискримінації.

Інша мета, яка може прочистити атмосферу нелеґальної іміґрації, — це внести поправку до амнестії для тих нелеґальних іміґрантів, які перебувають в Америці довші роки. В новому законопроєкті є певні рекомендації в цій справі, одначе спеціялісти в іміґраційних справах твердять, що ці рекомендації є дуже „кострубаті" і скомпліковані, так, що треба великої федеральної машинерії, щоб їх перепровадити в життя. Але це справа другорядної ваги, яку завжди можна направити чи упростити.

Справа голосування у Палаті Репрезентантів є в руках конґресмена П. Родіна, демократа з Ню Джерзі, голови Юридичної комісії, відомого прихильника нового іміґраційного закону.

В засаді, у минулих роках, Сенат ЗСА виступав проти будь-якої лібералізації іміґраційних законів. Цього року Сенат виявив повне зрозуміння для потреби нового іміґраційного закону.

Слід сподіватися, що Палата Репрезентантів діятиме скоро, ефективно і з таким самим зрозумінням, як і Сенат.

Михайло Кучер

КОМПОНЕНТИ БОЛЬШЕВИЗМУ

Походження партократії — це як би вступ до „технології влади". Советська партократія і советський спосіб влади робить комуністичну владу зовсім новою формою поневолення. Це воля одної партії і вона стає абсолютним законом держави. Вже Ленін вважав, що уряд і держава існують через партію, іменем партії і для партії.

Тому московська комуністична партія властиво явище нове і ця „новизна" виявляється в унікальності її історичної місії. Вона заміняє державу і державний апарат. Вона водночас-держава і державний апарат.

З одного боку партія масова з мільйонним членством і в той же час існує в середині еліта партії, актив, себто партія у партії. Ідеалом і завданням комуністичної партії є керування. На тій підставі всемогутній ЦК являється виявленням диктатури пролетаріяту. Так думав Ленін і так думають після нього. ЦК — не обмежений жадними законами — спирається на силу і терор. Партійні інстанції іґнорують робітництво, бо воно не має можливости виявити себе у професійних союзах.

Починаючи з XV з'їзду партії, усі з'їзди обернулися у добре зорганізовані всесоюзні наради перевірених апаратчиків, плюс „політичні статисти" — делеґати, які ніби репрезентують „маси".

Головною ознакою советського комунізму треба вважати відсутність позитивного елементу. Тому Муссоліні вже восени 1939 року заявив „що большевизм у Росії зник, а на його місці став слов'янський тип фашизму".

Большевики жили і розвивалися як паразити на чужих ідеях, висмоктували їх, позбавляли властивого змісту і тим самим засуджували на знищення. Особливо характеристичне для цього використання большевиками Тимчасового уряду у відношенні до селянства. 1917 року большевики не мали жадного впливу на селянство. Вони просто перехопили аґрарну програму есерів (соціялістів-революціонерів).

Інший компонент большевизму є панічний страх перед вільним словом та висловлення ідеї, яка не відповідає їхній ідеології. Ленін про свободу друкованого слова сказав: „ми не збираємося кінчати самогубством і тому свободу пресі не дамо". Вже у 20-их і 30-их роках большевики старого типу самоліквідувалися, бо не зрозуміли „об'єктивнех законів історичного розвитку суспільства нового типу". Сталін виступив у ролі ката, який виконав „історичний присуд".

Жовтнева революція фактично не була соціялістичною і Ленін не думав про будову соціялізму. Просто большевики за кожну ціну хотіли влади. Тому сам жовтень виявився великим обманом. Тому з 24-ох членів ЦК, які політично керували жовтневою революцією, своєю смертю померли семеро, ворогами вбито двох, Сталін вбив 14.

Із 60-ти членів Воєнно-революційного комітету петроградської Ради і його комісарів, що керували жовтневою революцією, своєю смертю померло п'ятеро, вбито ворогами одного, Сталін вбив 54-ох.

Берестейський мир, як сепаратний, для Леніна був другорядною справою. Йому фактично не йшлося про те „бути чи не бути Росії", а „бути чи не бути" комуністичній владі над Росією.

Генерал Людендорф з того приводу писав — всюди, куди вступила наша армія, населення раділо звільненню від большевизму. Керівники „білого руху" не могли конкурувати з большевиками, мораль для яких була поставлена на службу одній меті — безконтрольній владі. Зрештою білий рух у відношенні до селянства наробив смертних гріхів.

Сталін робив враження спокійного і зрівноваженого, а Троцький неспокійний, аґресивний „вічний революціонер". У порівнянні із Сталіном майстри жовтневої революції були звичайні дилетанти. Їхня конспірація була жалюгідна, а гасла не мали атрактивности. Опозиція знала, що Сталін здібний на підлоту, але не припускала, що він може винищити цілу ленінську гвардію на чолі з самим Леніном.

Робітники дуже хутко розчарувалися наслідками жовтневої революції. Тому Троцький мав намір зробити другу революцію із ще більшим лівим варіянтом, але не знайшов контакту з робітниками. Інакше кажучи, практично йшлося про заміну диктатури Сталіна диктатурою Троцького.

Ленін був майстер використання „низів большевицької маси" проти „партійного офіцерства". Демократичний централізм — на думку Леніна — означав централізацію керівництва і децентралізацію відповідальности.

Ленін був фанатик влади. Але ще — чи вже — 1920 року зустрівся з опозицією на тій основі, що його політика вела до усунення робітників від управління продукцією.

Роля Леніна в дійсності страшна — він гробокопатель демократії та архітект монопартійної диктатури. З Леніном помер деспотичний, але політичний большевизм. Сталін почав добу нового злочинного большевизму. Сталін так спокійно осягнув свою політичну мету, бо у нього не було психологічного комплексу, який називаємо роздвоєнням душі.

Сталін мав революційне минуле, поминаючи його службу у III відділі — аґентурну в політичній поліції

(Продовження на стор. 3)

Михайло Івасівка

Свідки большевицького звірства у Львові

Від довшого часу кремлівські вислужники у „Вістях з України" нападають на українських діячів у вільному світі, обвинувачуючи багатьох у злочинах над безборонним населенням Львова. Свою вину вони хочуть скинути на „Нахтіґаль" і „Ролянд" — тобто українців, які були в німецьких з'єднаннях і разом з німцями в 1941 році зайняли Львів.

Будучи мешканцем Львова, автор цих рядків був наочним свідком большевицьких звірств, що їх вони заподіяли нашим людям.

Уже 22-го червня 1941 року панічно почали втікати зі Львова НКВД і військові з'єднання. Із віддалі було чути гук від вибухів бомб.

У вівторок, 24-го червня 1941 року, коло 2-ої години по полудні почалася вулична стрілянина, ба навіть хтось почав стріляти з дахів кам'яниць. Як опісля стверджено, це большевики зчинили такий переполох, щоб населення не слідкувало за втечею червоноармійців і НКВД, яке вночі з 24-го на 25-го червня 1941 року жорстоко розправилося з українськими в'язнями. На розпорядження начальника НКВД, жида, Барвінського, — НКВД виконали на в'язнях макабричну роботу.

У неділю, вночі 29-го червня 1941 року на вулицях Львова втихло. Коло години 4-ої вранці прийшов до мене Петро Паращак, якому пощастило втекти з тюрми при Казимирівській вулиці. Камери, в якій він сидів, НКВД ще не вспіло зліквідувати. Від нього я довідався, про злочин Москви, заподіяний у всіх тюрмах Львова. Він просив мене, щоб я пішов з ним оглянути звірства НКВД.

По дорозі ми зустріли режисера Володимира Блавацького й разом пішли до тюрми на Лонцького. На подвірю тюрми, під парканом, ми побачили п'ять замордованих осіб що їх вбило НКВД перед своїм відступом зі Львова. Через заґратоване вікно ми побачили аж під стелю помордованих людей. Коли ми ввійшли до середини будинку, між трупами ми пізнали замордованого Юрія Шухевича, брата генерала Тараса Чупринки-Шухевича, а на першому поверсі макабрично помордованих в'язнів, знасилуваних гімназисток польських шкіл, дівчат у віці між 14 а 15 років. Ми мусіли залишити тюрму, бо сопух з тіл, що почали розкладатися, сильно бив у ніздрі.

Ми вийшли з тюрми коло 5-ої години вранці. Йдучи в сторону площі св. Юра, ми запримітили німецьке військо. В. Блавацький, нічого не сказавши, приспішив крок, прямо почав бігти, а ми за ним. Прийшовши ближче, ми стрінулися з українськими вояками, які під командою Романа Шухевича в рядах „Нахтіґаль" поспішали на схід.

Дня 30-го червня 1941 року, в 7-ій годині ранку німецькі з'єднання вмаршували до Львова. Коло 11-ої години я переходив вулицею Льва Сапіги й побачив, що будинок, у якому донедавна урядувало НКВД, перебрало ґестапо.

При вулиці Сикстуській, недалеко костела Марії Магдалини, стояли наші селяни зі своїми возами й трунами, щоб забрати й похоронити своїх рідних, яких їм вдалося розпізнати серед великої маси помордованих. Це були жертви московських адміністраторів цих в'язниць.

У діяспорі є ще багато живих свідків львівської трагедії. Нашим завданням є заперечити московським наклепам, що, мовляв, „Нахтіґаль" і „Ролянд" нищили у Львові поляків і жидів. Нищили поляків і жидів союзники червоної Москви — німці, які, на підставі договору Рібентроп-Молотов, разом напали на Польщу.

„Нахтіґаль" ще не вспів стати ногою на землю міста Львова, як сопух трупів — жертв, що їх кілька днів перед своєю втечею замордувало НКВД — розносився по цілому місті Львові. І так само, по-варварськи, ті ж самі експерти мордів розправились з польськими офіцерами в Катині. Там не було ані „Нахтіґалю" ані „Ролянду" — тільки діяла злочинна рука Кремля.

Уже пора, щоб зібрати свідчення очевидців злочинів Москви, її систематичного винищування українського народу, почавши від голокосту — голоду в Україні 1932-33 роках, а кінчаючи постійними мордами українських в'язнів, які тривають до нинішнього дня, і поставити Москву перед міжнародний суд, як це по Другій світовій війні зробили в Нюрнберґу з тотожними злочинцями XX сторіччя — німцями.

Іван Головінський

РУСИНИ, РУСІНІ І УКРАЇНЦІ

„...що ми?..
Чиї сини? Яких батьків?
Ким? За що закуті?..."

Т. Г. Шевченко

Читачеві на перший погляд може видаватися дивним такий заголовок статті писаної у 1982 році. Чейже загально прийнято і відомо, про що й знають всі учні народних шкіл, що назва на окреслення нашої національно-етнічної ідентичности викристалізувалася у другій половині XIX століття. Назва Україна і український була державно-правно затверджена декретами 22-го січня 1918 і 1919 року, 15-го березня 1939 року та 31-го червня 1941 року.

На жаль, від деякого часу появляються газетні статті, дописи і вістки, які витворюють враження немовби серед української громади на терені ЗСА заіснував стан, який під оглядом рівня національної свідомости нагадує часи „Руської Трійці", чи „Русалки Дністрової". Пишучи про відбуті зустрічі поміж представниками українського громадянства та представниками закарпатських українців, наша преса вживає такі вислови як: „Черговий крок зближення русинів і українців" (Америка, 15-го червня, 1982), або: „Відбулася чергова зустріч карпаторусинів і українців" („Свобода", 17-го червня 1982) Ці наголовки мають такий самий сенс і логіку якщо б ми, наприклад, читали, що: „Відбулася чергова зустріч швабів і німців", або „черговий крок зближення поміж ляхами і поляками". Щоб не було непорозуміння уже на початку хочу підкреслити, що будь-який крок у напрямі співпраці чи порозуміння у нашій громаді треба вітати і вважати це за наскрізь позитивне явище.

Можна мати, одначе, деякі принципові застереження відносно основних тверджень проф. Павла Маґочого, який уважає себе речником зорганізованої „русинської" громади в ЗСА. Д-р Маґочий рішив „а пріорі", що є окрема група русинів і на всі лади старається доказати, що вони не є українцями. Суть його арґументів не так в історичних фактах, етнопсихологічних чи мовних доказах, бо він їх не може знайти, а радше в його суб'єктивній інтерпретації існуючого стану. Вирішивши, що існує окрема етнічна група русинів, проф. Маґочий вживає зручної семантики, послуговуючись діялектичною логікою для підтримки своїх арґументів. Логіка проф. Маґочого приблизно така: „Є люди, що називають себе русинами, значиться вони ними є, а коли є русини і є українці, значить русини є окрема етнічна група від українців". До такого заключення приходить проф. Маґочий, хоч сам признає, що русини і українці мають спільну мову, спільну історію та спільну культуру. („Америка", 28-го червня 1982 року). Що нас різнить, це хіба тільки назва, до речі, не історично правна, та намагання проф. Маґочого переконати читачів про окрему „русинську" етнічну групу. У своїх намаганнях підсилювати сепаратистичні стремління русинів в ЗСА,

проф. Маґочий хоче „перевиховати" українців. На це звернув увагу кореспондент „Америки" (15-го червня 1982 року) таким словами: „Професор Павло Маґочий висловив уже давніше опубліковані думки, що треба виховувати, а радше перевиховувати обидві групи, при чому одна не повинна накидувати одних поглядів другій". Постає питання в якому напрямі мають бути перевиховані українці? Чи вихідною точкою має бути прийняття нами арґументів проф. Маґочого, що русини і українці — це дві окремі національно-етнічні групи?

Звернім увагу, що на цю тему говорить Джан Джумба, який уважає себе представником тут вже родженої молоді, батьки якої прибули до ЗСА із Закарпатття („Свобода", 17-го червня 1982 року) Він дослівно сказав: „Молодь ця свідома свого походження. Вони свідомі того, що вони русини, а не росіяни, не українці, чи словаки". Ось в якому напрямі думає Джумба перевиховувати нашу молодь.

Щоб докладніше зрозуміти думки самого проф. Маґочого — прочитаймо його англомовну статтю в „Америці" з 28-го червня 1982 року. Для більш об'єктивного передання думок проф. Маґочого цитую деякі його думки в англійській мові, так як вони появилися в ориґіналі. Ось що він пише: „The Carpatho-Rusyns have never had their own state...„Це твердження просто не збігається із історичною правдою і проф. Маґочий, як історик, повинен це знати. На просторі замешкалім, як їх називає Маґочий, русинами була проголошена українська держава на весні 1939 року. Багато співучасників і творців цих подій живе в ЗСА. Багатьох із них проф. Маґочий знає особисто. Всі вони називають себе українцями і деякі з них — це активні, провідні члени зорганізованого українського життя в ЗСА чи Канаді.

Далі проф. Маґочий пише: „the term Rusyn (or Rusin) derives from the word Rus'"...Пощо така плутанина понять і для кого писав це проф. Маґочий. Можливо, що йому не відомо, що

(Продовження на стор. 4)

ДО АТЛАНТИ, ДЖОРДЖІЯ, ДЕ МІСТИТЬСЯ крайовий Центр для контролі хворіб, надійшли тривожні повідомлення з чотирьох стейтів — Ню Йорк, Джорджія, Флорида і Висконсин, — де появилися комарі, укус яких викликає енцефаліт. Таких запалень мозку зголошено вже 16 випадків, з того п'ять фатальних. Крім захворіння людей, з семи стейтів повідомлено, що там захворіли на запалення мозку домашні тварини.

КОЛИШНІ КОНТРОЛЕРИ ПОВІТРЯНОГО РУХУ, які втратили федеральну працю понад один рік тому через вихід на нелеґальний страйк, тепер можуть подавати заяви на працю до Поштової служби, — оголосив генеральний президент Американської юнії поштових робітників Мо Биллер. Лише дві федеральні аґенції мають вільні місця для евентуального затруднення бажаючих — це Поштова служба і Департамент оборони.

Іван Р. Костюк

ПАМ'ЯТІ ІНЖ. ДМИТРА КУЗИКА

I

У зв'язку зі смертю й похоронами бл. п. інж. Дмитра Кузика, який відійшов несподівано у Вічність в суботу, 13-го березня ц. р. у Трентоні, Н. Дж., і якого поховано на місцевому цвинтарі Пречистої Діви Марії в суботу, 10-го березня 1982-го року, в деяких українських часописах появилися злобні нотатки, мовляв: „Спочилий за життя був сильно контроверсійною особою". Тому що померлі не говорять і не можуть вже самі себе боронити, цей почесний обов'язок і християнська повинність спадає на тих, хто залишився при житті. Короткий життєпис бл. п. Д. Кузика повинен очистити осквернення його пам'яті безвідповідальними наклепами людей, які, навіть в обличчі смерти, не вміють викреслити в своїх заскорузлих серцях хоч би крихітку любови до ближнього.

• • •

Блаженної пам'яті Д. Кузик народився 20-го грудня 1906 року в серці Гуцульщини — містечку Печеніжині, сьогодні Івано-Франківської области, в Україні. Батько Василя і мати Марія з дому Самокишин, крім Дмитра мали ще три дочки і трьох синів, яким дали основну освіту й патріотичне виховання.

Після закінчення народної школи в родинному містечку та української державної гімназії в Коломиї, у 1925 році бл. п. Д. Кузик розпочав студії на сухопутньо-водному факультеті Львівської Політехніки. Після закінчення їх з дипломом інженера-будівельника у 1931 році поринув в різні конструктивні дії життя, що на його 76-літньому шляху визначилось не тільки професійною працею для фізичного збереження себе й своєї родини, але також на службі Богові, Україні й народові, з якого він вийшов.

Уже під час навчання в гімназії молодий Дмитро був активний в шкільному й позашкільному житті, організуючи учнівські страйки як протест проти цькування української молоді з боку польських учителів-шовіністів та польської шкільної й адміністраційної окупаційної влади. Студіюючи у Львові й проживаючи у цьому центрі тодішнього релігійно-церковного, громадського, політичного й культурного життя Галичини й Західніх Областей України, він мав добру нагоду гартувати свій характер та заправлятися в майбутньому, нелегкому громадському, політичному й публіцистичному житті. В тому часі він був членом Товариства українських студентів політехніки („Основа"), Т-ва українських студентів-католиків („Обнова"), Комітету львівських українських студентських організацій (КЛУСО), студентських секцій Т-ва „Рідна Школа", „Просвіта", Українського Національно-Демократичного Об'єднання (УНДО), а в Українському Протиалькогольному й Протинікотинному Т-ві „Відродження" сповняв функції голови Контрольних органів і з того часу на все своє життя залишився стовідсотковим абстинентом від алькоголю й нікотини. Працюючи доривочно в редакції й адміністрації тижневика „Свобода", пресового органу УНДО й у головній канцелярії тієї, на той час найбільше впливової політичної партії Галичини й Західніх Областей України, він мав не абияку нагоду зустрічатися там віч на віч з усіма передовими діячами тодішнього українського життя і під їх впливом стати на все своє життя безкомпромісовим визнавцем демократичної ідеології. І хоча у 1938 він приєднався до ФНЄ (Фронт Національної Єдности), який, невдоволений політикою УНДО по відношенні до поляків, заснував завжди рухливий й активний у всіх ділянках своєї різнорідної діяльности ред. Дмитро Паліїв, разом з д-ром Миколою Шлемкевичем, ред. Степаном Волинцем, ред. Володимиром Дзісем, ред. Володимиром Дзісем, ред. Ярославом Зарембою й іншими однодумцями, став членом керівних органів ФНЄ й співробітником його пресових органів „Батьківщина", „Перемога" й „Українські Вісті" та організатором клітин ФНЄ на Коломийщині, та з розвалом Польщі та після воєнних дій, він знов повернувся до демократичного табору, щоб до самої смерти залишитися активним в ньому й ніколи не „міняти віхи".

Проживаючи до початку війни у 1939 році в Коломиї й маючи там власне будівельне підприємство й цегольню, бл. п. Д. Кузик ніколи не пас задніх в громадській та політичній і культурно-освітній діяльності. Щоб урятуватись перед арештуванням большевиками, у вересні 1939 року він поселився в Перемишлі, заснував нове будівельне підприємство й фабрику меблів та дитячих дерев'яних забавок, притому й тут, не покидаючи громадської діяльности в пов'язанні з краківським, а згодом і львівським Українським Допомоговим Комітетом (УДК) під головуванням д-ра Володимира Кубійовича й д-ра Костя Панківського. Поширивши засяг праці свого будівельного підприємства на східні області України, окуповані німецькою армією, він затруднював в ньому багато українських, польських і жидівських робітників, рятуючи їх таким робом перед насильним вивозом на каторжні роботи в Німеччині й концентраційні табори.

Коли вдруге советська влада окупувала українські землі у 1944 році, разом з родиною бл. п. Д. Кузик поселився у Німеччині і в баварському містечку Вільзібурзі біля Ляндсгуту, заснував двотижневик „На чужині", запросивши до співпраці своїх давніх співробітників ред. Василя Вергуна, ред. Михайла Демковича-Добрянського й інших. Проживаючи в Німеччині, він не втратив контакту з українською громадою, беручи активну участь у творенні Центрального Представництва Української Еміґрації в Німеччині (ЦПУЕН), відновленні діяльности передвоєнного УНДО, розгортанні діяльности новопосталих політичних і громадських угрупувань Українського Національно-Демократичного Союзу (УНДС), Української Революційної Демократичної Партії (УРДП), Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії (СЗСУ-СП), Державного Центру — Української Народної Республіки (ДЦ-УНР), Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) та інших установах і організаціях.

У грудні 1948 року, разом з родиною та іншими багаточисельними українськими політичними еміґрантами, покинувши Німеччину, бл. п. Д. Кузик причалив до берегів „обітованої землі" — Америки й тут, маючи сорок два роки життя за собою, в тому: тридцять три роки „за Австрії" і „під Польщею", п'ять років воєнного лихоліття та чотири роки безнадійного скитання по чужих країнах, він заякорився на дальших, цим разом останніх тридцяти років бурхливого життя-буття на цьому суєтливому світі. По короткому постою в Скрентоні, Па. у 1949 році він перекочував до Трентону, столиці стейту Ню Джерзі й тут, після короткої акліматизації до нових обставин життя й праці, у скорому часі став „на власні ноги", в чому його основна професійна освіта, набута в Краю практика, організаційний хист та надусе його подивугідне завзяття й охота до творчої праці, були йому допоміжними атрибутами.

Спершу будівельне підприємство, в якому він затруднював чимало новоприбулих українських інтеліґентів й фізичних робітників, згодом закупівля, перепродаж, посередництво й піднаєм мешкальних будинків й нотаріяльне бюро, стали основою фізичного існування для нього й його родини, а його наскрізь соціяльна вдача, суспільне вироблення та постійний гін до щораз нових починів і конструктивних дій у релігійно-церковному, громадсько-політичному напрямках, давало йому вдоволення й винагороду за незмарноване життя на службі Богові, батьківщині й для ближніх.

За час спільного проживання з бл. п. Д. Кузиком у Трентоні в його „картотеці" ми записали: Співучасть в оснуванні новопосталої українсько-католицької парафії Св. Йосафата в грудні 1949 року, збудування для цієї парафії церковної залі у 1955 році, повсякчасне відвідування церковно-громадських відзначень й імпрез, участь у щонедільних Богослуженнях і церковних відправах, фахові поради й матеріяльна допомога в побудові нової парафіяльної церкви в 1965 році, перебудові парафіяльного дому у 1970 році та збудуванні нової церковної залі у 1975 році. Довголітнє членство в церковному комітеті, в місцевих відділах СУК „Провидіння", Українському Народному Союзі, Українському Братському Союзі, „Самопомочі", Спортовому Т-ві „Стріла", Українському Громадському Клюбі, Т-ві Сприяння УНР, Українському Патріярхальному Товаристві, співучасть в оснуванні Українського Народного Дому, фахові поради й матеріяльна допомога в розгортанні діяльности цієї установи, членство у керівних органах УНД-ому, відділу УККА (до часу як постали там по сьогоднішній день існуючі неполадки) та щедрі пожертви на всякі церковно-релігійні, громадські, культурно-освітні й політичні цілі, завершує реєстр у цій картотеці.

(Продовження буде)

УСІ НАШІ ДІТИ — ДО ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

(Слово до батьків з нагоди нового шкільного 1982—83 року)

З наближанням нового шкільного року стає знову актуальним питання: що зробити батькам зі своїми дітьми , котрі народилися вже тут, далеко від батьківщини наших предків, що під московським ярмом переживає нелюдські страждання у боротьбі за свою волю?

Діти всіх наших батьків у передшкільному віці починають опановувати найбільший дар — свою рідну мову.

У нашій еміграційній дійсності, де оточення і ровесники наших дітей говорять чужою мовою, треба добре подумати про те, як помогти батькам у тому, щоб їхні діти не виростали з почуттям меншевартости до української мови. Батькам треба конче подбати про те, щоб їх діти зрозуміли, що їхньою мовою є мова українська, а та друга,тутешня,— мовою другорядною.

Правдою є ствердження, що діти, народжені тут, у новому світі, люблять те місце, де вони народилися і зросли. Тому нам треба так поступати, щоб діти відчули, що їх власне родинне середовище є чимось окремим і відрубним від зовнішнього оточення.

Цю важливу проблему помагає розв'язати Школа Українознавства товариства „Рідна Школа". Їй сповнилося цього року тридцять два роки безперервної праці й боротьби за душу української молоді, народженої вже тут, у новому світі. Значна кількість дітей закінчила рідну школу, одержала тутешню високу освіту й бере активну участь у праці українських організацій.

Велику моральну підтримку дає нашій діяспорі український рух спротиву під московсько-большевицькою окупацією. Він глибоко запустив свої коріння, захопивши своїм впливом молоду ґенерацію. Відбувається нерівний бій проти нищення культурних скарбів і суцільної русифікації українського шкільництва.

До цих подій в Україні українська громадськість на поселеннях ставиться з якнайбільшою увагою. В першу чергу, треба подбати про те, щоб всі діти українського роду стали учнями українського шкільництва. Воно має клясу дитячого передшкілля і кляси від 1-ої до 11-ої. Навчання закінчується матуральним іспитом. Для дітей, які не розуміють української мови, існує кляса дітей англомовних батьків. Отож нема ніяких перешкод у тому, щоб усі батьки записали своїх дітей до рідної школи.

Високошановані Батьки! Гостинні двері до рідної і всім нам дорогої школи українознавства широко відкриті тим, що своїм походженням пов'язані багатовіковою культурою України. Щиро запрошуємо вас до спільної праці і боротьби за українську духовість наших дітей.

Ми віримо, що вся українська патріотична громадськість, з глибоким почуттям відповідальности за майбутню долю молодого покоління, активно допоможе приєднати всіх дітей до рідного шкільництва й дасть йому моральну й матеріяльну підтримку.

Товариство „Рідна Школа" і
Батьківський Комітет Школи
Українознавства в Дітройті

30-ий З'ЇЗД
УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА
ВІДБУДЕТЬСЯ
в днях 3, 4, 5 і 6-го ВЕРЕСНЯ 1982 року
на ОСЕЛІ ім. О. ОЛЬЖИЧА
Початок передз'їздових нарад в п'ятницю, 3-го вересня в 6-ій год. вечора
РЕЄСТРАЦІЯ в СУБОТУ, 4-го ВЕРЕСНЯ в 8-ій год. рано

Головна Управа
Українського Золотого Хреста

Церква св. Володимира в Лос Анджелесі увійшла в склад юрисдикції УПЦ в ЗСА

Радісною подією у житті громади української православної церкви св. Володимира в Лос Анджелесі були відвідини о. протопресвітера Степана Біляка, голови Консисторії УПЦеркви в ЗСА, який на запрошення тієї громади прибув туди 17-го липня 1982 року.

Достойного і дорогого гостя вітали на лосанджелівському летовищі о. Григорій Подгурець, настоятель парафії св. Володимира, о. прот. Степан Галик-Голутяк, голова громади Володимирської щеркви, І. Паркер та голова громади Андріївської церкви Микола Чумак.

Протопресвітер Степан Біляк гостював у панства Паркер, а наступного дня, в неділю, 18-го липня, було відслужено урочисту Службу Божу, в якій гостеві съослужили о. Григорій Подгурець, о. протопресвітер Теофіль Бузенко й о. диякон Григорій Волковінський з Фініксу, Арізона. Отець протопресвітер С. Біляк удухотворив лосанджелівську церковну громаду своєю надхненною проповіддю, яку парафіяни, мабуть, довго не забудуть. Отець протопресвітер С. Біляк, сам талановитий проповідник, приміннюючи слова Св. Євангелії, висловив важливі думки, що глибоко запали в серця вірних.

Це була прекрасна проповідь, яка, на думку автора цього допису, повинна бути надрукована і поширена поміж вірними нашої Церкви. Молитва за Україну, що її проказав о. Степан Біляк, була також зворушливим моментом під час Літургії. Настоятель церкви о. Григорій Подгурець щиросердечно подякував о. протопресвітерові С. Білякові за його участь в Богослуженні і за все, чим він причинився до поліпшення парафіяльного життя.

Після Служби Божої відбувся святковий обід в просторій залі Свято-Володимирської церкви. Не тільки що більшість членів парафії зібралися на цей святочний пир, але прибули також гості з багатьох і далеких сторін, за що наша громада їм вдячна. Між іншими, прибули інж. Роман Коваль з дружиною, з Голіндейл, Флоріда, панство Гейзлер, з Ст. Дієґо, Каліфорнія, Микола Тислевич з Фініксу, Арізона, та інші.

Безперечно найважливішою подією цього величавого збору вірних і священства був акт прилучення церкви св. Володимира до Української Православної Церкви в ЗСА під керівництвом Блаженнішого Митрополита Мстислава. Це сталося у висліді рішення Загальних піврічних зборів громади, які відбувалися після святочного обіду. Це були особливо важливі Збори, бо члени мали вирішити про дальшу долю парафії після тридцяти років її незалежного існування.

Збори пройшли справно і в згоді. Відкрив їх голова церковної громади Іван Паркер, представивши достойного гостя, о. протопресвітера Степана Біляка. Отець Біляк у блискучій промові з'ясував користі для громади з прилученням до УПЦ ЗСА, а також подав вичерпні відповіді на всі запитання у тому відношенні. У висліді Загальні збори максимальною більшістю голосів (майже одноголосно) заявилися за прилученням. Уважаємо, що це був тріюмф української справи, поєднання українських сил для добра народу і для слави Божої.

Хоча громада бажала, щоб о. Степан Біляк гостював довше, на жаль, він мусів виїхати на відвідини інших громад. Заступник голови громади Василь Дах з дружиною Катериною і настоятель о. Григорій Подгурець з паніматкою Галиною встигли провезти дорогого гостя по Лос Анджелесі та показати йому важливіші місця в місті та околиці.

З Лос Анджелесу о. протопресвітер С. Біляк виїхав до Сан Франсіско, де він гостював у панства Столець, а також у в інж. Віталія Візіра, а в неділю 25-го липня, відслужив торжественну Службу Божу в церкві св. Архистратига Михаїла. Гостював він також і у панства Сластен в Калістозі, Каліф. Євген Сластен є головою парафії св. Михаїла в Сан Франсіско. Слід згадати, що з нагоди побуту о. протопресвітера С. Біляка в Сан Франсіско, громада пожертвувала 1,700 дол. на Дім Української Культури, у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Парафіянин

Компоненти...

(Продовження зі стор. 2)

(жандармерії). Його арештували сім разів, п'ять разів висилали в Сибір, звідки він дуже легко втікав, а Ленін на засланні жив просто розкішно. Тоді жартували — із царського заслання не втікає тільки лінивий.

Сталін міг еміґрувати, як еміґрували „інтеліґенти" але того не зробив. Він знав, що чужина з вільною опозицією не для нього. Інтеліґенти-опозиціонери були „рабами комунізму", Сталін був „паном комунізму". Він свідомо кокетує і зменшує свою ролю та називає себе „челядником революції", або учнем. Він ніколи не хворів на „дитячу хворобу" наївности в політиці.

Троцький був із всіх членів ЦК найбільшим послідовником Леніна і жовтневої революції. Але одночасно йому були властиві безпомічність в практиці і в тактиці, дилетантство у відношенні з владою і величезне незнання того як функціонує партійна машина. В революції Ленін був „мозок", а Троцький „мотор" чи „м'язи". Як оратор Троцький був діяч світового маштабу, а Сталін провінціял. Сталін називав Троцького газетним вождем, людиною без концепції, людиною емоцій і крайностей.

Сталін побачив велику небезпеку для революції в тому, що совєтська держава знаходиться на утриманні селянства. Тому він обернув становище і зробив селянство утриманцем держави, державним наймитом.

ВІСТІ З АВСТРАЛІЇ

Ювілей Українського Танцювального Ансамблю

У 1982 році Український Танцювальний Ансамбль при Об'єднанні Українських Громад Нової Південної Валії з осідком в Сіднеї, Австралії, обходить ювілей свого 15-літнього існування, протягом якого він дав цілий ряд виступів, як для української спільноти, так і для чужинецького глядача. І без перебільшення можна сказати, що Ансамбль є нашим амбасадором перед чужинцями, „політикою ногами", і амбасадором показу української національної ноші.

Варто відзначити, що в Австралії прийнято відзначати різні свята, як, наприклад, Свято Весни, чи інші, з походами по вулицях, а потім на сценах місцевих ратуш, в яких брали участь національні групи, з піснями, танцями й музикою свого народу та уборами національної ноші.

Такі величні святкування відбувались і в Сіднеї, найбільшому місті Австралії, в яких брали участь й українці з співочим товариством „Боян", танцювальним Українським народним балетом, а пізніше й Ансамблем бандуристів ім. Г. Хоткевича, завойовуючи багаторазово першенство, до чого, в першу чергу причинились наші народні танці і народний стрій.

З часом викінчення і відкриття Сіднейської опери започатковано відзначати щорічно фестиваль фольклору національностей, влаштовування яких перебрала на себе нафтова компанія „Шелл", а участь у йому беруть мистецькі одиниці національностей, проживаючих в Австралії. Фестиваль фолкльору національностей 1982 року відбувся 6-12-13-14 червня в концертовій і рекордній залях Сіднейської опери, при участі мистецьких одиниць від 41-ої національної групи виступами танців, музики й співу своїх народів та національної ноші.

Від українців взяли участь Танцювальний гурток при осередку СУМу, Школа гри на бандурі й Український танцювальний ансамбль, за яким від започаткування цього фестивалю закріпилась пальма першенства із правом на заключну, коронну точку фіналу фестивалю.

Такий успіх наших національних танців треба завдячувати добрій зорганізованості УТАнсамблю і його незмінному адміністраторові І. Жестовському, батькам учасників Ансамблю — за виховання дітей в українському дусі й прищеплення любови до українських танців та за їх фінансові витрати на взуття і народні строї, хореографові Ансамблю Наталії Тиравській за ту працю, яку вона вкладає у навчання цієї молоді наших народних танців і за вміння відшліфувати ці танці з чудовою прецизністю краси ритму й хореографічної ґрації, тісно пов'язаних з красою українських народних строїв.

Відзначення свого 15-літнього ювілею танцювальний ансамбль започаткував виступом в останній день Фестивалю, 14-го червня ц.р., на який були допущені кращі мистецькі одиниці 14-ти національностей, а Українському ансамблеві була відведена фінальна точка закінчення фестивалю.

Виступи відбулися у найбільшій концертовій залі Сіднейської опери, по береги виповненої любителями й прихильниками виступаючих, які оплесками підтримували своїх виконавців.

З танців добру оцінку дістали венгри за композицію, подібну до наших вечерниць, й чілійці за релігійно-хореографічний танок Мадонна з Дитям на руках під охороною янголів, а проти їх — дев'ять злих духів зі своїми німфами. За пісні найвищу оцінку дістала австрійська родина в складі батька, матері і трьох дітей, яка відспівала в супроводі гри на струнних інструментах і дзвониках декілька пісень, поєднаних з гумористичними сценками. За кожною точкою чекаю з хвилюванням виступу української групи, доки, нарешті диктор проголошує виступ наших танцюристів, а заля зустрічає їх бурею оплесків, хоч у залі і на сцені непроглядна темнота, бо сцена побудована так, що немає завіси, а зміна декорацій чи виступів реґулюється виключенням світел, а крісла для глядачів охоплюють сцену з трьох боків, підносячись амфітеатром рядами догори. І ось освітлюють сцену, яка згори виглядає немов велетенський кошик з квітами — це усміхнені молоді обличчя і чудова українська ноша.

Виступ починається традиційним піднесенням дівчатами хліба-соли, а танці — бравурним „Вийшли в поле косарі", і безперервним ланцюгом з кращих точок нашого танцювального мистецтва продовжується до кінця виступу, під безугавні оплески залі , які під кінець переходять в овацію.

Загасли світла для кінцевого акту, але публіка вперто вимагає повторення, чого упрядчики не могли дозволити, бо все розраховане до хвилини, але влучають світла і під звуки вальса вийшли на сцену учасники усього фестивалю заповнюючи сцену і вільні місця коло сцени та переходи, та протанцювали вальс, а сотні кольорових паперових стрічок, кинутих глядачами й виконавцями сплели докупи залю й сцену.

Це був дійсно фестиваль дружби народів Австралії від щирого серця, а мистецькі одиниці цих народів були амбасадорами країн свого походження, між якими була і наша танцювальна група як амбасадор поневоленої України.

Слава молодим виконавцям, їх організаторові і адміністраторові І. Жестовському, хореографові і мистецькому керівникові Н. Тиравській і її асистентці Г. Кравченко, і всім тим, хто морально й матеріяльно допомагає утримати ансамбль на такому високому митецькому рівні.

Наступні свої виступи ювілейного відзначення, а разом і відзначення 40-ліття сценічної діяльности свого мистецького керівника і хореограга Н. Тиравської ансамбль має намір провести у суботу, 2-го жовтня ц.р., — концерт у театрі Сіднейського університету. У суботу, 9-го жовтня — концерт у Мельборні в Українському Народному Домі у Ессендоні, і концерт в Аделаїді у неділю 10-го жовтня, в УНДомі. Концерти відбудуться під патронатом Союзу Українських Організацій Австралії і практичною опікою стейтових громад Сіднею, Мельборну й Аделаїди.

І. Дібрівний

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 21-го серпня 1982 р., упокоїлась в Бозі, наша Дорога

ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

бл. п.

АГНЕТА БАРАНЮК

народжена в Бучневі, Україна.

ПОХОРОН — у вівторок, 24-го серпня 1982 р., о год. 9:30 ранку з похоронного заведення Литвин і Литвин до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — ЮЛІЯН
доня — ДАРІЯ з мужем ОСИПОМ
і синами ГРИГОРІЄМ І ҐЕРІ
і дальша Родина в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що у четвер, 19 серпня 1982 р. відійшла у Вічність на 73-му р. життя, наша Найдорожча Дружина, Мама і Бабця

бл. п.

АННА ЧИЖ
з дому ДИРІВ

ПАНАХИДА у неділю, 22-го серпня 1982 р. о год. 8-ій веч. в пох. заведенні Василя Когута 86 Вест 14-та вул., Байон, Н. Дж.

ПОХОРОН у понеділок, 23-го серпня 1982 р. о год. 9-ій рано з української католицької церкви Успення ПДМ, 32 Схід 25 вул., Байон, Н. Дж., а відтак на український католицький цвинтар Св. Духа, в Гемтонбурґу, Н. Й.

Тяжким горем прибиті:

муж — ДМИТРО
дочка — ГЕЛЕНА РАДРІҐЕС з мужем
і 3-ма внуками

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
нашого Дорогого, Незабутнього
СИНА, БРАТА, ВНУКА, ВУЙКА, ПЛЕМІННИКА І КУЗИНА

бл. п. юнака

СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКО

будуть відслужені

П А Н А Х И Д И

у вівторок, 31-го серпня 1982 року
коло могили Покійного на Українському Православному Цвинтарі
у С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о 4-ій годині дня;
в Українській Православній Церкві св. Андрія Первозванного
у Дітройті, Миш., о 7-ій год. вечора.
Всіх Знайомих просимо помолитися у цей день за спокій Його душі.
У глибокому смутку —

РОДИНА

Русини...

(*Продовження зі стор. 2*)

слово „русін"– це згірдливий полонізм, подібно як англійське слово „ніґґер" на означення чорних. Цей полонізм уживали на західньоукраїнських землях польські окупанти у таких висловах як „почціви русін" або „русінське „бидло". Правдою є, що проф. Маґочий ніколи не пережив цього на своїй шкірі, але, як освічена людина, він повинен це знати. Плутатина понять Rusyn, Rusin, Rus може тільки дальше баламутити англомовних читачів, які в англійському перекладі дуже часто утотожнюють ці поняття із Russia.

У дальшому в цій самій статті читаємо: „Rus'is a name applied to old Eastern Slavs in the Middle Ages before they became differentiated as Russians, Belorussians and Ukrainians". Не будучи істориком, не думаю аналізувати теорії спільного походження українців і росіян, з котрою, як виходить, є згідний проф. Маґочий. Можливо, що з ним над цією темою дискутуватимуть історики, серед яких є також українці із Закарпаття.

Відносно мови, якою говорять „карпато-русини", проф. Маґочий признає, що це українська мова... „Carpatgo-Rusyns are an Eastern Slavik people who speak several dialects, all classified with the Ukrainian language". Проф. Маґочий признає що „карпато-русини" говорять українською мовою і тут він виявляє об'єктивну інтерпретацію. Цікаво, що кілька років тому проф. Маґочий намагався видавати карпато-руську граматику. Ті його наміри скритикував на сторінках „Сучасности" наш відомий мовознавець проф. Богдан Струмінський.

Якщо карпато-русини, як пише сам професор Маґочий, говорять українською мовою і мають із українцями спільну культуру і побут, тоді які це критерії, які, на думку проф. Маґочого, творять із ним окрему етнічну групу? Частинно відповідь на це питання дає проф. Маґочий у тій самій статті: „Since 1945 most Carpatho-Rusyns in the home land have gradually given up their separate identity and call themselves Ukrainians". Значить признає, що мешканці Закарпаття осягнули національну свідомість, так як мешканці всіх земель України. Одначе в цьому самому реченні проф. Маґочий продовжує: „but Carpatho-Rusyn immigrants and their descendants in the United States maintain themselves as a distinct ethnic group..."

Над цим твердженням проф. Маґочого дійсно можна застановитися. Бо коли, як він сам говорить, що на рідних землях закарпатці називають себе українцями, то з якої рації етнічно і національно ті самі люди в ЗСА називають себе русинами? Чи ж не було б більш доцільним працювати в тому напрямі, щоб „карпато-русини" в ЗСА і Канаді пішли слідом своїх батьків на рідних землях? Проф. Маґочий говорить про потребу виховання і перевиховання. Чи не почувається Павло Маґочий, як професор катедри історії України, до обов'язку виховати зглядно перевиховати Джана Джумбу і йому подібних, що українці не росіяни і не словаки, але що русини — це таки українці.

Українська спільнота в ЗСА і Канаді вже довгими роками бореться проти денаціоналізації і русифікації. Здається, що нам найменше потрібні в теперішній час теорії Павла Маґочого, який хоче створити окрему етнічну групу русинів. Така група відірвана від українського материка і української спільноти в ЗСА і Канаді, скоріше чи пізніше розплинеться серед американського моря. Національноетнічна ідентичність тісно пов'язана з назвою, а це добре розуміє проф. Маґочий. Це повинні також зрозуміти ми, які називаємо себе українцями, і не допустити до того щоби колесо історії завертати одно століття назад. Хто не почуває себе українцем і не хоче ним бути, тому не допоможе чи ми будемо називати його „русином" чи „карпато-русином", „тутешнім" чи „греко-католиком".

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОЗГЛЯДАЄ тепер пропозицію Майкела К.Дівера, заступника шефа персоналу Білого Дому, щоб усунути з травників перед фасадою Білого Дому телевізійних репортерів, які подають вістки з подій у Капітолі „з місця" з допомогою різних операторів, камераменів, освітлювачів тощо. Це перетворює вигляд мальовничих травників на неохайну площу, де без жодного порядку сновигають репортери і їхні помічники з різними приладами, не оглядаючись на красу і виставовість парадного подвір'я Білого Дому. Цих репортерів мають замір тепер перевести в недалеку смугу перед Білим Домом, де кущі та декоративні дерева дещо ховатимуть від зору туристів ревних збирачів новин. Очевидно, що телевізійні мережі зустріли такі заходи дуже з резервою.

ПРИВАТНІ УЧБОВІ ЗАКЛАДИ БУЛИ ДОСІ ПОЗА сферою закону проти дискримінації жінок. Але ті приватні освітні установи, студенти яких користають із федеральних стипендій, студентських позичок і дотацій від Уряду, не сміють дискримінувати на підставі статі. Таку ухвалу виніс Федеральний апеляційний суд. Це судове зарядження каже, що навіть такі школи, які не дістають безпосередньої допомоги від Уряду, не повинні дискримінувати на підставі статі. Цим особливо втішені жінки, бо це означає, що той чи інший університет чи коледж, який добровільно зрезиґнує з фінансових дотацій Уряду, все таки цим не „врятується" від приймання студенток, як це бувало раніше.

Двотижневе свято...

(*Закінгення зі стор. 1*)

Учасники таборів в околиці Союзівки приїхали на Фестиваль

в'яного посуду Джозефові Данфортові від 1758 до 1788 року, твори якого виставляє Бостонський музей і Ґарванська ґалерія Єйлського університету. Цей будинок розібрано, перенесено і відбудовано в Іст Гемптоні. Віра устаткувала його старовинними меблями XVIII століття.

Віра енерґічна і підприємчива жінка, думає що якраз тепер треба помогти Інститутові і що це найбільш відповідний час, коли саме УІА знаходиться у фінансових труднощах, включно з втратою звільнення від податків за нерухомості. Одначе ситуація виглядає досить надійно, бо Інститут в останніх двох роках виявив оживлену діяльність, яка відповідає вимогам Комісії податків міста Ню Йорку, а посадник Едвард Кач відступив від свого попереднього домагання оподаткувати будинки етнічних груп. Всетаки треба ще багато праці вложити, щоб „виплисти на чисті води".

Український Інститут Америки поширив свою освітню програму і він вже акредитований як наукова інституція у співпраці з УНІҐУ, Гантер коледжом і мабуть незадовго з Колюмбійським університетом. Інститут плянує вже цієї осени заснувати наукову бібліотеку і влаштувати цілий ряд імпрез, які включатимуть відкриття виставки

Дві з чисельних скульптур

Юрія Соловія, серії лекцій професорів Гарвардського університету, перший показ фільму Славка Новицького „За стерном долі", ліцитацію мистецьких творів, вечорі модерної поезії та концерти артистів новостворених груп УНС і УІА.

За докладнішими інформаціями, чи запрошеннями на вище згадану зустріч слід писати чи телефонувати: Ukrainian Institute of America, 2 East 79th St., New York, N.Y. 10021 тел. (212) 288-8660.

Новий лікар у Клівленді

„Учітеся, брати мої...". Інколи деякі наші песимісти нарікають на нашу молодь, що вона, мовляв, зазнавши вигідности життя у цій країні, занедбується, ставиться легковажно до громадського та й особистого життя, не цікавиться наукою, стоїть осторонь цілей, до яких кожна молода людина повинна стреміти. З великою приємністю треба ствердити, що цьому заперечують факти.

Майже в кожному числі „Свободи" нотуються відомості про дуже високі досягнення нашої молоді в різних ділянках професійного, політично-громадського, мистецького й наукового життя. На доказ цього наводимо чергове досягнення молодої української людини, Ярослава Мисева, який нещодавно закінчив свої студії ступенем доктором медицини.

Д-р Ярослав Мисів

Ярослав Мисів народився 16-го травня 1956 року в Янгставні, Огайо, від батьків Володимира й Анни Мисів, відомих активних громадських діячів в цьому місці.

Початкову й середню освіту закінчив він в Академії Урсулін в 1974 році з визначними успіхами та був відмічений в „Хто є Хто" серед американських середньошкільників. В часі своїх середньошкільних студій був активний у Пласті та в українській громаді.

Д-р Ярослав після закінчення середньої школи студіював передмедичні науки в Кейз Вестерн Різирв університеті в Клівленді, куди незабаром перенеслися його батьки. Передмедичні студії закінчив ступнем бакалавра з біології у 1978 році з високою похвалою— маґна кум лавде. Під час студії працював у ділянці дослідів радіації в біології. Я.Мисів став також членом відомої організації Фай Бете Каппа.

Після закінчення навчання в Огайо стейтовому університеті в Колумбусі, Огайо, 11-го червня 1981 р. одержав нагороду „Високих досягнень" у департаменті фізичної медицини.

Д-р Ярослав відбув свій інтершип у Ріверсайд Меморіял шпиталі в Коломбусі, а від 1-го липня 1982 р. він став резидентом в шпиталі Огайського стейтового університету в Коломбусі.

Д-р Ярослав і вся його велика родина є членами 240-го Відділу УНС. Він плянує продовжувати свою науково-професійну працю у ділянці неврології.

В.С.

Бенефіс...

(*Закінгення зі стор. 1*)

Реставрований будинок Ґолдманів

ною клясичною програмою Конферансьє була в суботу, 14-го серпня, Аня Дидик.

Як і попереднього дня, увечорі, знову до пізньої ночі, до світанку пари танцюючих кружляли у старому вальсі, ритмічному танґо та в модерних танцях, що їх вміє і любить танцювати молодь. Грала цього вечора оркестра „Роза" з Ню Йорку.

З лекцій, які дійсно втішалися увагою учасників Фестивалю, були лекції архітекта Радослава Жука про українську церковну архітектуру; Лавра і Оксани Полон про техніку — батік — древню і сучасну форму мистецтва; Олеся Кузишина на музичну тему — розвиток українських оркестр у Північній Америці 1950-82; і мисткиня Лариса Мартинюк говорила на тему фінансових справ мистця й артиста, можливості поширення і продажу творів їхнього таланту.

Кожна лекція викликала жвавий обмін думок, стимулюючи нові думки поміж зібраними. Вже і по лекціях на начебто приватних зустрічах учасники Молодечого Фестивалю знову і знову поверталися до тем, цих цікавих і корисних викладів, виразно цим виявляючи, що прослуханий ними матеріял був добре засвоєний.

І в підсумку ствердження одної з учасниць (таких відгуків було багато): „Ми ростемо, у цей спосіб зустрічаючись. Вчимося одні від других. Виступаючи тут, на цьому потрібному нам форумі — ділимося своїм вмінням, своїми проблемами, своїми плянами й надіями"; наступного року ж Молодечий Фестиваль буде кращий, ще повніший і численніший".

ТУРЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ КОРОТКО ПРИТРИМАЛА на летовищі в Істамбулі 14-ох американських туристів, які у валізках перевозили книжки і памфлети „вірменського націоналістичного змісту". Після коротких допитів і ліквідації недозволеної в Туреччині літератури, усіх 14-ох американських громадян вірменського походження було звільнено і дозволено далі подорожувати.

ВІДОМИЙ І ВПЛИВОВИЙ ТИЖНЕВИК У АМЕРИЦІ „Ю.С.Нюз енд Ворлд Ріпорт" подав у суд робітничу партію ЗСА по відшкодування на суму 1,5 мільйона долярів за те, що представники партії удавали із себе репортерів цього журналу, що начебто були на відрядженні до Білого Дому у Вашінґтоні. Одна з них — якась жінка, що назвала себе Сара Фріц, пов'язана з двома публікаціямки Робітничої партії. Вона, телефонуючи до Першого Крайового банку в Бостоні і до інших установ, назвала себе працівницею „Ю.С.Нюз енд Вордл Ріпорт", насправді ж вона працює у двох публікаціях — Інтернаціональній пресовій службі солідарности та в „Публікації виборця".

ЛЕМКІВСЬКІ ВЕЧОРИ

Ню Йорк, Н.Й. — Лемківські Вечори, монтаж слова і пісні у виконанні письменниці Іванни Савицької і співачки Христини Карпевич відбудуться у слідуючих місцевостях: 19-го вересня — Рочестер, Н.Й., спонзорує 47-ий Відділ СУА; 24-го жовтня — Баффало, Н.Й., спонзорує 49-ий Відділ СУА; 20-го листопада — Дітройт, Миш., спонзорує 76-ий Відділ СУА.

ВІДІЙШЛИ

● ВІД НАС ●

ДАВИД ЕДВАРД ВАЛІЧЕК, член УНС Відд. 127-го ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й., помер 6-го квітня 1982 року на 33-му році життя. Нар. 13-го лютого 1950 року в Баффало, Н.Й. Членом УНС став у 1960 році. Залишив у смутку батьків, брата Ренді, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 10-го квітня 1982 року на „Овквуд Семетері" в Іст Аурора, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія А.Гаравус, секр.

РОМАН ГЕВКО, член УНС Відд. 430-го Т-ва „Дністер" в Філядельфії, Па., помер 11-го травня 1982 року на 74-му році життя. Нар. 23го серпня 1907 р. Членом УНС став в 1950 році. Залишив у смутку дружину Михайлину, сина Богдана з дружиною Лідією. Похорон відбувся 15-го травня 1982 року на цвинтарі Св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Кнігницький, секр.

РОМАН КОС, член УНС Відд. 216-го в Філядельфії, Па., помер 3-го травня 1982 року на 69-му році життя. Нар. 30-го жовтня 1912 року в Комарні, Україна. Членом УНС став у 1974 році. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Любомиру і сина Зенона. Похорон відбувся 8-го травня 1982 року на цвинтарі Св. Марії на Факс Чейсі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Б.Одежинський, секр.